

Den sökande människan under norrön himmel. En föreställning för alla som undrar över livet, längtar och försöker.

Den sökande människan under Norrön himmel

Sofie Wrånghede

I årtal har det varit möjligt för nordiska waldorfskolor att göra klassresor på Island. Med erfarenheten från dessa och av många somrar med nordiskt ungdomsläger och med längtan att väcka Norden började vi projektet "DEN SÖKANDE MÄNNISKAN".

När Gudjon Arnason 2012 får frågan om att göra något nordiskt i Goetheanum 2015, ser han och Solveig Thorgbergdóttir möjligheten att göra en teaterföreställning med hennes klass (som 2015 kommer vara 13-14 åringar) att resa ner och visa den.

Så hade vi grunden i ensemblen, men hur skulle vi hitta rätt folk för att göra en föreställning som verkligen skulle gripa tag i människor, ge möjligheter och beröra världen? Förhoppningsvis nå fram till många tusen ungdomar och väcka den nordiska kraften!

Vi bestämde oss för ett nordiskt samarbetsprojekt, att med samtliga

Vem är jag? Var kommer vi ifrån? Var är vi på väg?

nordiska länder skapa en föreställning om människans väg på jorden och hennes förhållande till den andliga världen.

Jag och Gudjon började arbeta med innehållet i föreställningen. Vi försökte hitta en väg att få stoffet från hans mångåriga arbete med nordisk mytologi och den nordiska folksjelen in i scenbilderna. Vi vände oss under arbetet till människor vi litar på, i samtal och möten. Vi skrev och letade texter. Försökte förstå och fastställa våra egna och andras livsfrågor, för att kunna lösa upp och förvandla dem i föreställningen. Manuset började ta form, bilderna kom, texterna och orden. Så efter en tid fanns det där ett bildmanus med viss text, icke fixt och färdigt men med tydlig grund. Vilka skulle gestalta detta?

Från Island hade vi Solveigs klass på 20 elever, en eurytmist, och två unga lärare som jobbade på skolan. En på Island känd musiker, några ungdomar som tidigare gått Laekjarbotnar och Gudjon förstås - "bärbjälken". I Sverige fanns jag som skulle sätta ihop och regissera föreställningen. Kontakter och vänskapsband visade oss på cirkusartisterna Henrik, Louise och Fefe! Artister med erfarenhet i parakrobatik kändes klockrent, eftersom det är ett ständigt övande i tillit och bärande. Ett växelspel mellan att följa och leda. Så kände jag den perfekta scen- och ljussteknikern Anders Fruendendhal och han kom med i projektet.

Genom möten, samtal och mail letade vi vidare efter deltagare i ensemblen. Alla som vi kom i kontakt med, tyckte projektet var ytterst spännande och intressant! Men få ville engagera sig och än mindre delta. Vi märkte att för vuxna (över 25 år) är vårt fanbärarord "förvandlingsmöjlighet" inte så frestande! Att vilja ingå i en förvandlingsmöjlighet är inte alls självklart för vuxna människor idag, utan för många rent omöjligt, låsta i tid, jobb, pengar och konvention. Många såg det som ett ungdomsprojekt. Jag hävdade bestämt att projektet handlade just om mötet mellan olika åldrar och olika

människor. Vi ville ha en ensemble med olika åldrar, ett projekt att mötas i. Unga och äldre. Cirkusartister och eurytmister. Professionella och amatörer.

Vi åkte till Danmark och blev bönhörda! Där träffade vi Kaj och Margit, yrkesskådespelare sedan 45 år tillbaka. De tvekade inte! De är äldre men har fortfarande tydlig kontakt med sin ungdomskraft. I Norge blev det, efter några vändor, tydligt att vi skulle satsa på Johan Ahlbom och den skola för utsatta ungdomar i Bergen som han arbetat på i många år. Johan har det mesta och vi visste vi ville ha med honom och så många ungdomar han kunde bära! Finland gick sakta, vi kände ingen där. Men så gav sig en kvinna in i leken, Minna Eklund. Hon gjorde det möjligt för fyra elever från Helsingfors waldorfskola att vara med. Från Sverige och Oslo anslöt några äldre teaterintresserade ungdomar. Så behövde vi lite ungdomar från Danmark också. Vi hittade två i Köpenhamn och hoppas få med några från Waldorfskolan i Skanderborg. Ensemblen var nästan komplett, jag kunde ta med några fler om jag ville men jag behövde ingen.

Arbetet hade verkligen börjat! Vi hade en arbetshelg med alla vuxna hos mig i Stockholm i april 2014. Vilken helg! Av möten, rörelse, sång, teater och förvandling! Om detta är början...hur är då slutet?? Vi kände förväntan... Tänk om vi kunde lyckas göra något tillsammans! Något viktigt och vackert!

Vi satsade vidare (med Gudjons pengar). Vi hade en ny träff, denna gång på Island, med klassen och de flesta ur ensemblen. Så starkt, så rätt, så spännande... Vi är inte samma människor efter den. Vi förändrades genom varandra... Cirkusartister i improvisationssång och vi med vanliga kroppar i deras övningar. Vi har vandrat högt upp på bergen, sjungit och talat. Vi har hört de nordiska språkens symfoni. Känt av mörkret och närheten till varandra i en grotta. Mött naturkrafterna i vind och regn. Sett havet framför våra ögon och känt elden tändas inom oss. Märkt av vår litenhet i den stora världen. Vi kom varandra nära, några dagar var som flera veckor. Vi känner varandra väl nu. Vi har sjungit, talat, sprungit, övat teater, dansat gjort akrobatik, lekt och blundat mycket tillsammans. Vi är på väg... Vi är beblandade och berörda av varandra. Förvandlingsprocessen har börjat!

Sökande svaren på "Vem är jag?", "Var kommer vi ifrån?" och "Vart är vi på väg?"

Vi möts igen en helg i Stockholm i januari och så igen i maj månad för att sätta samman föreställningen. Spelet av rörelse, sång, musik, eurytmi, dans, cirkus, tal och teater. Sökande svaren på "Vem är jag?", "Var kommer vi ifrån?" och "Vart är vi på väg?"

Vi möts igen för att gå närmare varandra, närmare andra och fortsätta försöka tända en gnista av framtid. Den 28 maj 2015 är så föreställningen "Den sökande människan under Norrön himmel" synbar och färdig att möta världen. I juli åker vi ner till Goetheanum och vidare till Nordens länder, för att möta er, omvärlden och oss själva.

SIGURDRÍFUMÁL 2014

Guðjón Árnason

Den livserfarenhet som vi människor har gemensam med de flesta andra på jorden är föräldrauppgiften och knappast något annat är en lika genomgripande och omtumlande upplevelse för hela människan. Alla tidigare kulturer har skött uppväxten och omvårdnad av sina unga invävd i tro, religion, konst, filosofi o.fl.

I modern tid har man varit särskilt mån om att binda en ram av regler, lagar och bestämmelser runt om människan med en slags objektiv hållning. Trots överflöd och lättillgänglig information inom området av mänskliga rättigheter tycks utvecklingen gå mer bakåt än framåt – fatalistisk hållning, förakt, förtryck växer som aldrig förr.

Man märker snart som förälder i vår världsdel att det är en ganska smal, död stig som systemet önskar att små-folket ska gå. Det byråkratiska systemet vill snarare bryta ned människan än att befrämja något ur en elementär, frisk folkkraft. Dessa självproducerande bestämmelser löper efter så länge sedan gamla tankeformer att de skymtar inte ens det individuella inom människan.

Den personliga, individuella vägen har passerat dessa former. Vid begynnelsen av vår tideräkning visade det sig att romarriket hade liten bär- och förnyelsekraft i sin armé så de sökte sig mot norr efter folk. En av de mest bildade författarna i efterkristen tid är Taecitus som har lämnat efter sig en handbok om folket i norr. Romarna behövde kraftfulla människor för att sätta sprätt på saker och ting,

de sökte sig norrut men de förstod inte folket där. Därför skrev Taecitus sin lilla handbok om folken i norr. Där finner vi en suverän yttre beskrivning av de nordiska folken och deras sysslor men ingenting om deras inre liv. Endast i den äldre Eddan finner man sådant innehåll. Där finns å ena sidan storartade beskrivningar av en världs bild med gudar, å andra sidan en hel del hjältar som genomgår tragiska öden. Den gestalt som får största utrymmet är Sigurd Sigmundsson, känd som drakbanen. Det framkommer

i folkvandringsslitteraturen att hans namn kommer att leva intill världens ände.

Sigurd hör definitivt inte till någon gruppssjäl och han är ingen folkledare. Han leder sig själv och hans ryktbara namn hänger ihop med detta självledarskap. Sigurd söker sin inre, själsliga styrka först och främst ur en varm och frisk uppväxt och utför sina dåd direkt ur de egenskaperna. Det framkommer i samtal vid draken i dess dödsstund. Där visar sig också att den individuella kraften i människan inte är känd av draken. Alla uppväxande människor i nutiden har rätt till själslig hygien som först och främst föräldrar ansvarar för. Mycket har vi lärt oss av romarna men det kommer också alltid att vara enbart läror.

Fröet till det individuella ligger i folkvandringstiden. Senare dumheter när folk blev gripna av ekonomiska intressen och självhävdelse som nationer är en orättmätig tillkalandring av nordisk mytologi och finns inte i originalen. Vi har för vår utvecklings skull mycket att tacka alla tidigare kulturer för, det är viktigt som i mitt eget liv att känna till dem i stora drag och var det ena eller andra har sin början. Den sökande människan måste idag vara aktiv och själv stå för en vidareutveckling i stort och smått. Endast individuellt mod som vuxit fram genom uppväxt eller mödosam självskolning och den imaginativa kraften kan rusta människan idag för att finna vägen ut ur drakens rike.

